

11. Цивільне право України : підручник : у 2 кн. Кн. 2 / [О. В. Дзера (кер. авт. кол.), Д. В. Боброва, А. С. Довгерт та ін. ; за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової]. – 2-е вид., допов. і перероб. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 640 с.

12. Філософія : навч. посіб. / [І. Ф. Надольний, В. П. Андрущенко, І. В. Бойченко та ін. ; за ред. І. Ф. Надольного]. – К. : Вікар, 1999. – 624 с.

13. Богатов Д. В. О проблеме понятия источника повышенной опасности / Д. В. Богатов // Право и образование. – 2007. – № 10. – С. 160–167.

14. Советское гражданское право / под общ. ред. В. Ф. Маслова и А. А. Пушкина. – 2-е изд., перераб. – К. : Вища шк., 1983. – 497 с.

15. Болдинов В. М. Ответственность за причинение вреда источником повышенной опасности / В. М. Болдинов. – М. : Эксмо, 2000. – 354 с.

16. Иоффе О. С. Обязательства по возмещению вреда / О. С. Иоффе. – Изд. 5-е. – Л. : ЛГУ, 1952. – 126 с.

17. Приступа С. Н. Ответственность за причинение вреда источником повышенной опасности : учеб. пособие / С. Н. Приступа. – Харьков : Юрид. ин-т, 1986. – 30 с.

18. Шишкин С. Источник повышенной опасности и его виды / С. Шишкин // Российская юстиция. – 2002. – № 12. – С. 20–21.

19. Белякова А. М. Гражданско-правовая ответственность за причинение вреда: теория и практика / А. М. Белякова. – М. : Изд-во МГУ, 1986. – 147 с.

Надійшла до редколегії 01.02.2011

ПОНОМАРЕВ А. А. ПРИЗНАКИ ИСТОЧНИКА ПОВЫШЕННОЙ ОПАСНОСТИ

Рассмотрена проблема определения признаков источника повышенной опасности. Проанализированы взгляды ученых по данному поводу и акцентировано внимание на необходимости законодательного закрепления данных признаков.

PONOMARJOV O. THE SIGNS OF THE SOURCE OF ENHANCEABLE DANGER

The problem of decision of signs of source of enhanceable danger is considered. The conceptions of the scientists on this occasion are analyzed and attention on the necessity of the legislative fixing of these signs is accented.

УДК 346.544: 637.1+637.52(477)

А. О. КУЦЕНКО,

аспірант

Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ПРОДОВОЛЬЧОГО РЕЗЕРВУ ЯК ОДИН ІЗ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИХ ЗАСОБІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ НА РИНКУ М'ЯСО-МОЛОЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ

Розглянуто проблему продовольчої безпеки, її поняття та сучасний стан забезпечення в Україні; зроблено акцент на нормативному регулюванні цього питання, а також на державному продовольчому резерві як одному із господарсько-правових засобів забезпечення продовольчої безпеки на ринку м'ясо-молочної продукції України.

В умовах глобалізації стратегічно важливою та основною умовою збереження економічної стабільності, соціальної стійкості та суверенітету держави є забезпечення її продовольчої безпеки [1, с. 279]. Продовольча безпека є однією з основних складових економічної безпеки будь-якої країни. Без забезпечення населення достатньою кількістю продовольства відповідної якості неможливо досягнути сталого соціально-економічного розвитку суспільства [2, с. 49]. Для України питання гарантування продовольчої безпеки мають особливо важливе значення,

оскільки за роки соціально-економічних перетворень виробництво сільськогосподарської продукції і продовольчих товарів зменшилось, а продовольче забезпечення населення знизилось до критично небезпечної межі [2, с. 50]. Саме тому останнім часом проблема продовольчої безпеки набула особливої актуальності та привертає увагу багатьох дослідників, таких, як В. Я. Амбросов, П. П. Борщевський, Л. В. Дейнеко, З. І. Ільїна, І. І. Лукінов, Б. Й. Пасхавер, П. Т. Саблук, І. Н. Топіка. Однак дослідженню проблеми продовольчої безпеки не приділено

достатньо уваги в юридичній науці. Тому **метою** статті є дослідження поняття та сучасного стану продовольчої безпеки нашої держави, зокрема, на ринку м'ясо-молочної продукції, аналіз нормативно-правової бази у цій сфері, зокрема, щодо формування продовольчого резерву на ринку м'ясо-молочної продукції як одного з господарсько-правових засобів забезпечення продовольчої безпеки.

Із набуттям політичної незалежності перед Україною гостро постала проблема безпечного розвитку суспільства. Найповніше стан і захищеність інтересів громади, суспільства та держави в різних сферах життєдіяльності від внутрішніх і зовнішніх загроз, що є необхідною умовою існування та розвитку нації, збереження та примноження її матеріальних і духовних цінностей, концентрується в такому понятті, як національна безпека [3, с. 6].

У 90-ті роки поряд з енергетичною та фінансовою особливо загострилася продовольча проблема. Зазначимо, що під продовольчою безпекою необхідно розуміти спроможність держави забезпечити країну продовольчими ресурсами в обсягах, достатніх для задоволення потреб власного населення в продуктах харчування за науково рекомендованими нормами, а також для створення страхових і стратегічних запасів та формування експортного потенціалу. Конкретним результатом досягнення стану продовольчої безпеки є відсутність загрози неповноцінного та незбалансованого харчування і голоду [4, с. 18].

Закон України «Про основи національної безпеки України» не акцентує увагу на продовольчій безпеці як на одній з визначальних сфер забезпечення національної безпеки. Лише у ст. 7 Закону серед основних реальних та потенціальних загроз національній безпеці України, стабільності в суспільстві названо «критичний стан з продовольчим забезпеченням населення» [5]. Але визначення продовольчої безпеки все ж таки закріплене на законодавчому рівні. Так, Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» закріплює: «Продовольча безпека – захищеність життєвих інтересів людини, яка виражається у гарантуванні державою безперешкодного економічного доступу людини до продуктів харчування з метою підтримання її звичайної життєвої діяльності» [6]. Майже ідентичне визначення надає Державна цільова програма підтримки розвитку українського села на період до 2015 р., затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. № 1158 [7].

Нині фактичні обсяги споживання продуктів харчування за показником калорійності значно нижчі від науково рекомендованих діючими нормами в розрахунку на одного пересічного громадянина. Водночас істотні відмінності в доходах різних груп населення є підставою для висновку – значна частина міських і навіть сільських сімей, доходи яких не перевищують межі малозабезпеченості, не можуть забезпечити повноцінне харчування. У результаті проблема забезпечення та підтримання надійності продовольчої безпеки країни опосередковується продовольчою і макроекономічною політикою держави, особливостями сучасного етапу розвитку соціально-економічних відносин у суспільстві. Серед них найважливіше значення має роль держави у формуванні необхідних передумов для нарощування виробництва і забезпечення раціонального розподілу продовольчих ресурсів, для підвищення життєвого рівня і зменшення диференціації у доходах населення та недопущення його перебування за межею бідності [4, с. 18–19]. Якщо у 1990 р. середньодобова калорійність спожитих продуктів харчування в розрахунку на 1 особу в Україні становила 3597 ккал, то у 2007 р., а також у першому півріччі 2008 р. за даними Міністерства економіки України – 2940 ккал. Слід зазначити, що у розвинених країнах світу норма споживання, нижче якої починається процес голодування, становить 2800–3000 ккал на день [8, с. 111].

Оцінка стану продовольчої безпеки у державі здійснюється відповідно до Методики визначення основних індикаторів продовольчої безпеки «Деякі питання продовольчої безпеки» [9]. Вона пропонує сім індикаторів продовольчої безпеки, для чотирьох з них встановлюються мінімальні граничні межі. Якщо хоча б один з них виходить за рамки норми, то існує загроза продовольчої кризи. Загальне споживання найважливіших харчових продуктів у 2008 р. становило: м'ясопродуктів – лише 57 % установленої норми; молочних продуктів – 59 % [10, с. 4]. Такі показники вже свідчать про незадовільний стан продовольчої безпеки взагалі і на ринку м'ясо-молочної продукції зокрема та про нагальну потребу здійснення ефективних заходів щодо регулювання ситуації на цьому ринку. Експерти вважають, що на сьогодні вже існує загроза продовольчої кризи, зокрема у зв'язку з тим, що після вступу України до СОТ частка імпортованих продуктів харчування на вітчизняному ринку значно зросла. Проблема полягає також і в тому, що багато

вітчизняних продовольчих товарів виробляються з імпоротної сировини. Руйнування вітчизняного ринку м'ясо-молочної продукції в результаті збільшення імпорту є однією із загроз продовольчої безпеки. Так, через проведення програми «Контрабанда – стоп», а також антиінфляційних інтервенцій Кабінету Міністрів України імпортними м'ясопродуктами, частка імпорту в секторі м'ясопродуктів перевищила граничний рівень безпеки. Загроза продовольчій безпеці України полягає ще й у тому, що імпортна продовольча продукція, яка завозиться в Україну, в більшості випадків є дешевою і неякісною. Так, імпортне м'ясо дешевше за вітчизняне, але дуже неякісне, з невідомими термінами й умовами зберігання. З такої сировини виробляють вітчизняні ковбасні вироби, пельмені (на 70 %) тощо. Іноді є незрозумілим реальне походження такого м'яса, наприклад бразильської яловичини. У м'ясопереробній галузі часто використовується імпортна неякісна «кормова» соя. Були випадки постачань імпортного продовольства, зараженого небезпечними бактеріями – від сальмонели до кишкової палички [11, с. 139–140]. Тому більшість учених, у тому числі й вітчизняних, обґрунтовують необхідність гарантування продовольчої безпеки за рахунок, передусім, внутрішнього виробництва, а також захисту інтересів вітчизняних товаровиробників [2, с. 51]. Підвищення рівня продовольчої безпеки держави, створення достатності та доступності продовольчих товарів, шляхом формування державного продовольчого резерву, зростання життєвого рівня населення і його добробуту є одним із найважливіших завдань державної регуляторної політики [12, с. 149].

На рівні країни основним інструментом механізму забезпечення продовольчої безпеки повинна бути законодавча база. Необхідно відзначити, що забезпечення продовольчої безпеки – основної складової національної безпеки – регламентується окремими законодавчими актами, при цьому немає цілісного нормативно-правового документа, в якому були б чітко позначені мета, завдання, суб'єкти та заходи щодо забезпечення продовольчої безпеки країни [13, с. 37]. У багатьох розвинених країнах діють відповідні закони про продовольчу безпеку. У зв'язку з цим вважаємо необхідним прийняття Закону України «Про продовольчу безпеку України», який би ретельно регламентував правові, економічні та організаційні засади діяльності держави із захисту національних продовольчих інтересів і гарантування в Україні належного

стану продовольчої безпеки, закріплення відповідальності держави за належний рівень харчування населення України. До речі, зауважимо, що в Україні перший варіант проекту такого закону розроблявся у 2004 р. та виносився Міністерством аграрної політики України на загальне обговорення. Вдруге такий законопроект був запропонований на восьмій сесії IV скликання Верховної Ради України. Проект закону «Про продовольчу безпеку України» № 8098 від 7 вересня 2005 р. був внесений ініціаторами законопроекту народними депутатами М. М. Рудьковським та М. Є. Мельником [14], але проект не був прийнятий у зв'язку з великою кількістю зауважень. Так, у проекті Закону містилося багато абстрактних декларативних положень, які не мали ретельного регламентаційного навантаження. Також важливим було б визначити, який саме обсяг вітчизняного виробництва життєво важливих харчових продуктів харчування, зокрема м'ясо-молочної продукції, буде здатен забезпечити продовольчу безпеку та продовольчу незалежність у випадку припинення ввозу в Україну м'ясо-молочних продуктів; також необхідно зробити акцент на забезпеченні продовольчої безпеки у масштабі сім'ї тощо, оскільки на даний час вже більше десяти років у країні спостерігається одноманітне жирowo-вуглеводне харчування більшої частини населення та скорочення у раціоні білкових м'ясо-молочних продуктів.

У сучасних умовах економічної та політичної нестабільності на додаток ще й існує загроза непередбачуваності держави до надзвичайних ситуацій. Найбільша кількість надзвичайних ситуацій, що виникають останнім часом, має техногенний характер. Через високу концентрацію промисловості в окремих районах України, розвинуту мережу комунікацій нафтових і газових та інших трубопроводів, значно зросла вірогідність виникнення надзвичайних ситуацій. Найбільше страждає від дії аварій і катастроф техногенного характеру сільське господарство [15, с. 168], а як результат – і харчова, переробна промисловість. Дослідники стверджують, що останнім часом значно зросла кількість надзвичайних ситуацій соціально-економічного характеру, пов'язаних із протиправними діями терористичного спрямування. Почастішали надзвичайні ситуації воєнного характеру, пов'язані з наслідками застосування зброї масового ураження, під час яких виникають вторинні чинники ураження людей, рослин, тварин всього аграрно-промислового

комплексу держави. Як засвідчила аварія на Чорнобильській АЕС, найбільшу загрозу для народного господарства і особливо для сільськогосподарського виробництва та життя людей представляють елементи радіоактивного розпаду після застосування ядерної зброї [15, с. 3]. На думку спеціалістів, майбутня війна, в разі виникнення, буде ракетно-ядерною, головним засобом ураження в якій стане ядерна зброя, що характеризується значною вражаючою силою, швидкістю і масштабністю. При цьому кордонів між фронтом і тилом по суті не буде. Об'єктами ураження стануть не лише військові об'єкти, а й життєво важливі народногосподарські об'єкти [15, с. 27]. У такій обстановці продовження війни і досягнення її цілей значною мірою буде залежати від стану економіки та можливості забезпечення державного продовольчого резерву найбільш важливими харчовими продуктами, зокрема м'ясо-молочними.

Сфера тваринництва і виробництва м'ясо-молочної продукції на сьогодні зовсім не підготовлена до раптового настання будь-яких наведених вище надзвичайних ситуацій. Так, наприклад, господарства зовсім не підготовлені до вимушеного масового забою худоби. Питання забою тварин при настанні екстремальних умов слід вирішувати з необхідністю розгортання стаціонарного або польового забійного пункту біля кожної великої тваринницької ферми. Господарства повинні мати у своєму розпорядженні обладнання для розгортання 30 тис. польових забійних пунктів і створення 7,3 тис. стаціонарних забійних площадок з розрахунку одна площадка на господарство. Для консервації і зберігання продуктів вимушеного забою сільськогосподарських тварин (м'яса, шкірсировини і субпродуктів) в екстремальних або військових умовах підприємствам необхідно мати відповідну кількість ємкостей і консервантів. Для цього знадобиться 300–350 тис. т кухонної солі для засолювання м'яса (з розрахунку 100 г солі на 1 кг м'яса всіх видів і 1 кг солі на 1 кг маси шкіри) [15, с. 153]. Все це лише зайвий раз підкреслює неналежний стан забезпечення продовольчої безпеки в нашій державі на даний час.

Важливим елементом системи державного регулювання продовольчої безпеки та економіки в цілому є формування державного продовольчого резерву. Нормативно-правову базу формування продовольчого резерву становлять закони України «Про Державний бюджет України на 2010 рік», «Про державну підтримку сільського господарства України» [6], «Про

державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб», «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року», «Про державний матеріальний резерв» [16], наказ Міністерства аграрної політики України «Про здійснення фінансових інтервенцій Аграрним фондом», Положення про Аграрний фонд, затверджене постановою Кабінету Міністрів України, Положення про Державний комітет України з державного матеріального резерву тощо.

Державний резерв є особливим державним запасом матеріальних цінностей, призначених для використання з метою і в порядку, передбачених Законом України «Про державний матеріальний резерв». У складі державного резерву створюється незнижуваний запас матеріальних цінностей (постійно підтримуваний обсяг їх зберігання). До його складу входять запаси сировинних, матеріально-технічних і продовольчих ресурсів для забезпечення стратегічних потреб держави [16]. Тобто можемо дійти висновку, що продовольчий резерв входить до складу державного резерву взагалі. Лише таким чином у Законі охарактеризовано продовольчий резерв, визначення поняття відсутнє. Аналізуючи постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» [17], можемо зробити висновок, що у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізмів державного регулювання ринку сільськогосподарської продукції» у численних нормативних актах слова «продовольчий резерв» замінені словами «інтервенційний фонд», а словосполучення «державний резерв» – словами «державний інтервенційний фонд». Вищевказаний закон доповнив Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України», зокрема, визначенням поняття «державний інтервенційний фонд» – фонд, який формується Аграрним фондом за рахунок фінансових інтервенцій, заставних, форвардних і ф'ючерсних закупівель та використовується для здійснення товарних інтервенцій з метою забезпечення цінової стабільності [6]. Але проаналізував наведені визначення державного резерву та державного інтервенційного фонду, вважаємо не досить коректним вживання поняття «державний інтервенційний фонд» замість поняття «державний резерв», оскільки ці поняття не збігаються повністю: поняття «державний резерв» є ширшим, ніж поняття «державний інтервенційний фонд». У зв'язку з тим, що продовольство

в житті країни та забезпеченні її національної безпеки має надзвичайно важливе значенням, вважаємо за доцільне законодавчо закріпити визначення та механізм регулювання продовольчого резерву. Пропонуємо сформулювати його за аналогією або виходячи з загальної логіки та знань, наприклад: продовольчий резерв – це специфічний запас продовольчих ресурсів, призначених для забезпечення стратегічних потреб держави в особливий період та використання в цілях і порядку, передбаченому Законом.

З метою забезпечення продовольчої безпеки Аграрний фонд формує державний інтервенційний фонд, який стосовно кожного об'єкта державного цінового регулювання не може бути меншим ніж 20 % обсягів їх річного внутрішнього споживання за попередній маркетинговий період [6]. Так, Кабінет Міністрів України своєю постановою «Про затвердження обсягів формування державного інтервенційного фонду у 2011/12 маркетинговому періоді» [18] затвердив мінімальні обсяги закупівель продуктів для формування інтервенційного фонду. З цього документу бачимо, з яких продуктів буде формуватися інтервенційний фонд (зернові, молочні продукти та цукор-пісок) та у яких обсягах. Так, мінімальні обсяги закупівель до державного інтервенційного фонду молочних продуктів становитимуть: молока сухого – 6 тис. т, масла вершкового – 18 тис. т. Вважаємо ці обсяги недостатніми для нормальної забезпеченості державного резерву цими важливими продуктами. Щодо забезпеченості

державного резерву м'ясними продуктами, то необхідно зазначити, що воно також не відповідає нормальному стану речей. Наприклад, Україна споживає щорічно до 1,3 млн т м'яса, а запаси Держкомрезерву набагато менші. Так, у випадку оновлення запасів резерву і продажу м'яса його кількість не задовольнить навіть місячну потребу всієї країни.

Виходячи з викладеного вище, враховуючи незамінність у житті людини м'ясо-молочних продуктів – вони є основою людської життєдіяльності та основою виживання в разі настання надзвичайних ситуацій, – можемо зробити висновок про неналежний стан забезпечення продовольчої безпеки як взагалі в державі, так і на ринку м'ясо-молочної продукції, та незадовільний стан формування продовольчого резерву цих продуктів. Вважаємо за необхідне розробити дієві механізми нормативного регулювання й закріплення порядку формування державного продовольчого резерву, з обов'язковим включенням до номенклатури матеріальних цінностей державного резерву м'ясо-молочної продукції у достатніх обсягах у зв'язку з її важливим стратегічним значенням, зокрема такої, яка підлягає тривалому зберіганню, заморожуванню, тощо. Також вважаємо за доцільне розробити та прийняти Закон України «Про державний продовольчий резерв України», який би детально регламентував це стратегічно важливе питання забезпечення національної безпеки України.

Список використаної літератури

1. Урба С. І. Продовольча безпека в умовах глобалізації / С. І. Урба // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20. – С. 279–284.
2. Кирилук Є. М. Сучасний стан і шляхи гарантування продовольчої безпеки України / Є. М. Кирилук // Вісник Черкаського університету. – 2009. – № 153. – С. 49–58.
3. Косевцов В. О. Національна безпека України: проблеми та шляхи реалізації пріоритетних національних інтересів : монографія / В. О. Косевцов, І. Ф. Зінько. – К. : НІСД, 1996. – 258 с.
4. Крисанов Д. Ф. Економіко-екологічні проблеми харчової промисловості України / Д. Ф. Крисанов ; відп. ред. В. М. Трегобчук. – К. : Ін-т економіки НАН України, 2002. – 247 с.
5. Про основи національної безпеки України [Електронний ресурс] : закон України від 19 черв. 2003 р. № 964-IV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=964-15>.
6. Про державну підтримку сільського господарства України [Електронний ресурс] : закон України від 24 черв. 2004 р. № 1877-IV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1877-15>.
7. Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 19 верес. 2007 р. № 1158. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1158-2007-%EF>.
8. Продовольственная безопасность страны: аграрно-экономический аспект / [Серова Е., Храмова И., Карлова Н., Тихонова Т., Письменная О.]. – М. : Центр АПЭ (ИЭПП), 2001. – 158 с.
9. Методика визначення основних індикаторів продовольчої безпеки [Електронний ресурс] : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 5 груд. 2007 р. № 1379. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1379-2007-%EF>.
10. Концевич В. Продовольча безпека України під загрозою / В. Концевич // Львівська газета. – 2008. – 15 серп. – № 118 (426).

11. Басюркіна Н. Й. Дослідження загроз продовольчої безпеки в кризових умовах / Н. Й. Басюркіна // Економічний простір. – 2009. – № 23/1. – С. 135–144.
12. Кардаш О. Л. Формування державного продовольчого резерву – основа продовольчої безпеки України / О. Л. Кардаш // Фінансова система України. – 2006. – Вип. 8. – Ч. 2. – С. 146–149.
13. Резнікова О. С. Удосконалення механізму забезпечення продовольчої безпеки в Україні / О. С. Резнікова // Економіка АПК. – 2010. – № 5. – С. 35–38.
14. Проект Закону «Про продовольчу безпеку України» від 7 верес. 2005 р. № 8098 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=25349.
15. Лайко П. А. Економічна та продовольча безпека України в екстремальних умовах : монографія / П. А. Лайко, В. Ф. Шмирков. – К. : ННЦ ІАЕ, 2007. – 184 с.
16. Про державний матеріальний резерв [Електронний ресурс] : закон України від 24 січ. 1997 р. № 51/97-ВР. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=51%2F97-%E2%F0>.
17. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 23 лип. 2009 р. № 847. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=847-2009-%EF>.
18. Про затвердження обсягів формування державного інтервенційного фонду у 2011/12 маркетинговому періоді [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 26 січ. 2011 р. № 66. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=66-2011-%EF>.

Надійшла до редколегії 24.02.2011

КУЦЕНКО А. А. ФОРМИРОВАНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО ПРОДОВОЛЬСТВЕННОГО РЕЗЕРВА КАК ОДНО ИЗ ХОЗЯЙСТВЕННО-ПРАВОВЫХ СРЕДСТВ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ НА РЫНКЕ МЯСО-МОЛОЧНОЙ ПРОДУКЦИИ УКРАИНЫ

Рассмотрена проблема продовольственной безопасности, её понятие и современное состояние обеспечения в нашем государстве; сделан акцент на нормативном регулировании этого вопроса, а также на государственном продовольственном резерве как одном из хозяйственно-правовых средств обеспечения продовольственной безопасности на рынке мясо-молочной продукции Украины.

KUTSENKO A. THE FORMATION OF THE STATE FOOD RESERVE AS ONE OF THE ECONOMIC AND LEGAL MEANS TO ENSURE FOOD SAFETY IN THE MARKET OF MEAT AND DAIRY PRODUCTS IN UKRAINE

The problem of food safety, its concept and current condition in our country are considered; the focus is made on the legislative regulation of this issue, as well as on the state food reserve as one of the economic and legal means to ensure food safety in the market of meat and dairy products in Ukraine.